

RAN-1801130501040002 / 2501005701040002
M.A. (Semester-I) Examination March - 2026
History Paper-IV-B : Ancient Indian Political Thought and Institution
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book. (2) પ્રશ્ન નંબર 1 ફરજિયાત છે. Question No. 1 is Compulsory. (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોનાં પૂરા ગુણ દર્શાવે છે. Figures to the right indicate full marks of the questions.	Seat No.: Student's Signature
---	--

- પ્ર-1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) 10**
- 1) કઈ સાધન સામગ્રીઓ પ્રાચીન ભારતીય સંસ્થાઓના અભ્યાસ વિશે જાણકારી આપે છે?
 - 2) પ્રાચીન ભારતીય ગ્રંથ ઋગ્વેદના મંતવ્ય મુજબ રાજ્યના મુખ્ય હેતુઓ કયા હતા?
 - 3) પ્રાચીન ભારતીય રાજ્યવ્યવસ્થામાં મંત્રીમંડળનું મહત્વ જણાવો.
 - 4) પ્રાચીન ભારતમાં ગણરાજ્યના અસ્તિત્વ વિશેના ચાર સાહિત્યિક પુરાવાના નામ આપો.
 - 5) પ્રાચીન ભારતમાં યુદ્ધની આચારસંહિતાઓ જણાવો.
 - 6) પ્રાચીન ભારતમાં રાજ્યને કરવેરાની જરૂરિયાત સૌથી ઉદ્ભવતી હતી?
 - 7) પ્રાચીન ભારતીય રાજ્યમાં દૂત પ્રથાનું મહત્વ જણાવો.
 - 8) પ્રાચીન ભારતીય રાજ્યમાં વહીવટી તંત્રનું સૌથી નાનું એકમ કયું હતું?
- પ્ર-2. પ્રાચીન ભારતીય રાજ્યના ઉદ્દેશો અને તેના કાર્યો વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. 13**
- અથવા**
- પ્ર-2. ભારતમાં “સભા અને સમિતિ” ની રચના, મહત્વ અને મર્યાદાઓનો ખ્યાલ આપો. 13**
- પ્ર-3. પ્રાચીન ભારતમાં રાજ્યને આવક શી રીતે પ્રાપ્ત થતી? તે આવક કઈ બાબતો પર કઈ રીતે ખર્ચાતી? 13**
- અથવા**
- પ્ર-3. પ્રાચીન ભારતમાં સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓ કઈ હતી? તેને કેટલા પ્રમાણમાં સ્વાયત્તતા મળતી હતી? સમજાવો. 13**
- પ્ર-4. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) 14**
- 1) પ્રાચીન ભારતની રાજનીતિ પર ધર્મનો પ્રભાવ.
 - 2) પ્રાચીન ભારતીય ગણરાજ્યોના ગુણદોષો.
 - 3) પ્રાચીન ભારતીય રાજ્યોની લશ્કરી વ્યવસ્થા.
 - 4) મૌર્ય શાસનવ્યવસ્થાના લક્ષણો.

ENGLISH VERSION

- Q-1. Answer the following question briefly - (Any Five) 10**
- 1) What resources provide information about the study of ancient Indian institutions?
 - 2) What were the main purposes of the state according to the ancient Indian scripture Rigveda?
 - 3) Explain the importance of the cabinet in the ancient Indian state system.
 - 4) Name four literary evidences about the existence of republics in ancient India.
 - 5) Explain the codes of conduct of wars in ancient India.
 - 6) Did the state really need to pay taxes in ancient India?
 - 7) Explain the importance of the Ambassador system in the ancient Indian state.
 - 8) Which was the smallest unit of administration in ancient Indian States?
- Q-2. Write a critical note on the aims and functions of ancient Indian states. 13**
- OR**
- Q-2. Give an idea of the importance and limitations of the formation of "Sabha" cond "Samiti" in ancient India. 13**
- Q-3. How did the state receive revenue in ancient India ? On what matters was that revenue spent and how? 13**
- OR**
- Q-3. What were the institutions of local self-Government in ancient India? To what extent did they enjoy autonomy? Explain. 13**
- Q-4. Write a short note (Any Two) 14**
- 1) The influence of religion on the politics of ancient India.
 - 2) Pros and cons of the Ganarajya of ancient India
 - 3) Military system of ancient Indian States.
 - 4) Features of the Mauryan System of governance.
-